

рекреаційної зони біля санаторію сприятиме розширенню туристичних маршрутів Ворохти.

Перелік використаних джерел

1. Медичний реабілітаційний центр МВС України "Кремінці". – Режим доступу: <https://mrc-medical.mvs.gov.ua/kreminci>
2. Ворохтянська селищна рада. – Режим доступу: <https://vorokhtianska-rada.gov.ua/>

УДК 338.48-6:615.8(477)

Самойленко Д.О. студентка групи ТУЗ-21-1,
Качала С.В. к.т.н., доцент кафедри туризму,
рекреації та регіонального розвитку,
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ІННОВАЦІЙНЕ ПРОЄКТУВАННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ

Умови повномасштабної війни в Україні істотно вплинули на всі сфери життя суспільства, зокрема на туристично-рекреаційну галузь. Рекреаційна діяльність, яка зазвичай пов'язана з відпочинком, оздоровленням та відновленням фізичного й психологічного стану людини, сьогодні набуває нових змістів і функцій.

Інноваційне проєктування інфраструктури реабілітаційних центрів відіграє ключову роль у забезпеченні ефективної реабілітації військовослужбовців та цивільних осіб, які постраждали внаслідок війни. З огляду на сучасний стан реабілітаційних закладів в Україні інфраструктура таких центрів має проєктуватись за інноваційними принципами, які враховують інклюзивність, мобільність, екологічність, психологічний комфорт і багатофункціональність. Це не лише покращить якість послуг, а й сприятиме ефективнішому процесу відновлення як на фізичному, так і на емоційному рівні [1-2].

Основні проблеми [3-4]:

- За даними МОЗ, сотні тисяч осіб потребують або вже проходять реабілітацію після поранень, операцій, ампутацій, ПТСР;
- Сучасна система медичної реабілітації в Україні не встигає охопити всі потреби;
- Багато санаторіїв, баз відпочинку та рекреаційних об'єктів залишаються неремонтованими або функціонують за радянськими стандартами;
- Відсутність інноваційних удосконалень ускладнює якісне надання послуг.

Інноваційні підходи до проєктування інфраструктури:

1. Будівництво або вдосконалення бігових та пішохідних маршрутів сприяє не лише фізичній активності пацієнтів, а й покращує психоемоційний стан. Рухова активність у природному середовищі сприяє зниженню тривожності та депресивних симптомів.

2. Контактний зоопарк з терапевтичним впливом також є інновацією, яка допомагає відновлювати психоемоційний стан людей, що пережили стресові ситуації, зокрема учасників бойових дій. Контакт з тваринами має доведений позитивний ефект для зниження рівня тривоги, депресії та стресу. Створення таких інфраструктурних елементів є не лише кроком до покращення якості життя пацієнтів, але й важливою складовою екологічного розвитку, адже таке рішення підтримує природоохоронні ініціативи.

3. Запровадження VR-терапії. Віртуальна реальність допомагає пацієнтам долати психологічні травми, дозволяючи їм поступово стикатися з ситуаціями, що викликають страх, знижуючи негативний вплив травматичних подій. Це є важливою частиною психологічної реабілітації та може стати потужним інструментом для відновлення здоров'я нації після важких випробувань війною.

4. Безбар'єрний доступ для маломобільних груп населення є ще одним важливим аспектом сталого розвитку інфраструктури післявоєнної відбудови. Пандуси, підйомники, обладнання басейни для доступу маломобільних груп населення та інші елементи інклюзивної інфраструктури створюють рівні можливості для всіх громадян, забезпечуючи доступ до реабілітаційних послуг для осіб з обмеженими фізичними можливостями. Це є свідченням соціальної відповідальності та розвитку, спрямованого на забезпечення рівних прав і можливостей для всіх членів суспільства.

5. Розумні кімнати та системи голосового управління – це важливі інновації, які дозволяють підвищити комфорт та зручність перебування пацієнтів у реабілітаційних центрах. Вони також забезпечують високий рівень доступності для осіб з обмеженою рухливістю, що є критично важливим у контексті забезпечення рівних прав та можливостей для всіх. Впровадження таких технологій дозволяє значно покращити якість життя пацієнтів та прискорює їх адаптацію до нових умов, що є важливим аспектом у післявоєнний період.

Таким чином, інноваційні підходи до проєктування інфраструктури в реабілітаційних центрах є важливим чинником сталого розвитку України в умовах післявоєнної відбудови. Вони сприяють не лише фізичному відновленню пацієнтів, а й покращенню їх психоемоційного стану, що є важливою частиною соціального відновлення нації. Такі ініціативи забезпечують створення безпечного, доступного та комфортного середовища для людей, що проходять реабілітацію, і одночасно підтримують інклюзивний розвиток, сприяючи загальному прогресу та сталому розвитку країни в цілому.

Перелік використаних джерел

1. Брич В., Галиш Н. Сталий розвиток туристичної індустрії: екологічний та статистичний вимір. Економічний аналіз. 2020 . Том 30. № 4. С. 23-30
2. Галасюк, С. (2023). Концептуальні підходи до визначення терміну «Лікувально-оздоровчий туризм». Економіка та суспільство, (47). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-8>
3. Качала С. В., Чех Х. В. Впровадження інноваційних технологій обслуговування в готель з метою збільшення рекреаційних потужностей туристичного комплексу Скелі Довбуша / Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених, аспірантів і студентів з міжнародною участю «Інновації, гостинність, туризм: наука, освіта, практика». С. 522-523
4. Качала С. В., Архипова, Л. М., Гузій, Т. В. Екологічні аспекти проектування і дизайну туристичних комплексів з використанням інформаційних технологій / Екологічна безпека та збалансоване ресурсокористування, (2(24), 2021. С. 112- 122

UDC 613.8:159.9:502.1(477)

Hryniuk V.I.

PhD, Associate Professor of the Department of Tourism,
Recreation and Regional Development,
Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

NATURAL RECREATIONAL FACILITIES AS A FACTOR IN SUPPORTING MENTAL HEALTH

In the current conditions of a full-scale war in Ukraine, the problem of preserving and maintaining mental health is becoming increasingly urgent. According to the Ministry of Health of Ukraine, more than 70 % of Ukrainians feel the need for psycho-emotional support, and the number of people seeking psychological help has increased significantly. In particular, the number of people in need of psychological help has increased from 41% in 2022 to 71% in 2025 [1]. Accordingly, recreation, which helps reduce stress, maintain the psycho-emotional state and mental health of the population, is of particular importance.

The purpose of the study is to characterize natural recreational facilities as a factor in supporting the mental health of the population and to determine their therapeutic, educational and social functions in the context of modern challenges.

Recreation is an activity aimed at restoring a person's physical, mental, emotional and spiritual strength through rest, communication with nature or participation in cultural and sports events. It performs an important function in maintaining health, preventing stress and forming a full-fledged lifestyle [2].